

Причастия отъ глаголы „сидѣ и мѣж.“

Дѣйствителны.

Страдателны.

Прѣм. вр. сядилъ, мѣлъ.

сидень, мѣтъ.

94. Вѣже-то ся кѣса, кѣдѣто је тѣнко. — Кови желѣзо-то, доклѣ је горяшто. — Да знае Мара, кога је кумовала.

Размѣтѣте тѣна притчи. По колко прѣдложения има въ всякож. Отдѣлѣте главны-ты отъ придаточны-ты. Подчрѣтайте думы-ты, съ конто сж сврѣзаны главны-ты прѣдложения съ придаточны-ты. Какъвъ дѣлъ на слово-то сж думы-ты: *кѣдѣто, доклѣ, кога?*

Правило. Много пѣти нарѣчия-та замѣняватъ съжзы-ты и сврѣзватъ главны-ты прѣдложения съ придаточны-ты; нѣ нарѣчие-то може да ся распознае отъ съжза по това, че то је знаменателна дума, коато може да ся употрѣби или като обяснителнѣ думѣ, или дору и отдѣлно, или ся туря въ начяло-то на въпросително мѣстоимение. Напр. *Кѣдѣ отивашъ? Отивамъ у дома. Кога ште си дойдешъ? Утрѣ. А съжзи-ти не можѣтъ да ся употрѣбятъ така, зашто-то нѣмѣтъ отъ само себе си опрѣдѣлително значение.*

Бѣлѣжка. Чясто въ бѣлгарскыи языкѣ придаточны-ты прѣдложения, когато сж сврѣзаны съ нарѣчия, турять ся прѣди главны-ты. Напр. *Кѣдѣто чуешь много чрѣши, не зимаѣ голѣмѣ кошициѣ. Кѣдѣто го не сѣеши, тамъ расте. Кога не слуша, нека тягли.*

95. Драганъ сврѣшилъ всичко, каквото му съмъ зарѣчалъ. — Драганъ сврѣшилъ всичко, каквото да го похвалять. Тѣна двѣ прѣдложения сж сврѣзаны съ придаточны-ты си по думѣ-тѣ каквото; нѣ въ прѣво-то прѣдложение таа дума замѣнява съжзы, а је мѣстоимение и ся намира въ внимителнѣ падежѣ, спорядѣ глаго-